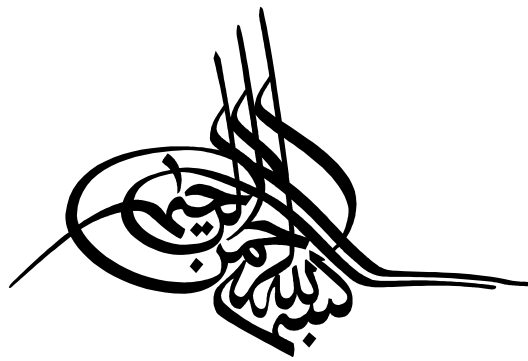




مجموعه سوالات و پاسخنامه تشریحی روانشناسی

(آزمون‌های دکتری سال ۹۱-۹۷)

مجموعه روانشناسی

گردآورنده: فاطمه شاهین‌فر

سرشناسه
عنوان
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
شماره کتابشناسی ملی

: شاهین فر؛ فاطمه (۱۳۶۶)
: مجموعه سوالات و پاسخنامه تشریحی روانشناسی ۹۱-۹۷
: تهران: مشاوران صعود ماهان، ۹۹
: ۱۳۲ ص
: سری کتابهای کمک آموزشی دکتری
: ۳-۶۰۳-۴۵۸-۶۰۰-۹۷۸
: فایپای مختصر
: این مدرک در آدرس <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.
: ۵۷۳۷۲۹۱



کتاب:
مجموعه سوالات و پاسخنامه تشریحی آزمون‌های دکتری ۹۱-۹۷
مدیران مسئول: هادی سیاری، مجید سیاری
مدیر تولید محتوا: سمیه بیگی
گردآورنده: فاطمه شاهین فر
ناشر: مشاوران صعود ماهان
نوبت و تاریخ چاپ: اول / ۹۹
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت: ۵۰/۰۰۰ ریال
شابک: ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۸-۶۰۳-۰

انتشارات مشاوران صعود ماهان: خیابان ولیعصر، بالاتر از تقاطع مطهری،
روبروی قنادی هتل بزرگ تهران، جنب بانک ملی، پلاک ۲۰۵۰
تلفن: ۴-۸۸۱۰۰۱۱۳

سخن ناشر

«ن والقلم و ما یسطرون»

کلمه نزد خدا بود و خدا آن را با قلم بر ما نازل کرد.

به پاس تشکر از چنین موهبت الهی، مؤسسه ماهان درصدد برآمده است تا در راستای انتقال دانش و مفاهیم با کمک اساتید مجرب و مجموعه کتب آموزشی خود برای شما داوطلبان ادامه تحصیل در مقطع دکتری، گام مؤثری بردارد. امید است تلاش‌های خدمتگزاران شما در این مؤسسه پایه‌گذار گام‌های بلند فردای شما باشد.

مجموعه کتاب‌های کمک آموزشی ماهان به‌منظور استفاده داوطلبان کنکور دکتری تألیف شده‌اند. در این کتاب‌ها سعی کرده‌ایم با بهره‌گیری از تجربه اساتید بزرگ و کتب معتبر داوطلبان را از مطالعه کتاب‌های متعدد در هر درس بی‌نیاز کنیم. دیگر تألیفات ماهان برای سایر دانشجویان به‌صورت ذیل است.

● مجموعه کتاب‌های تست آزمون‌های دکتری : شامل ۲ مرحله کنکور آزمون‌های جامع دکتری ماهان و ۳ سال اخیر کنکور سراسری دکتری مدیریت با پاسخ تشریحی می‌باشد که برای آشنایی با نمونه سوالات کنکور طراحی شده است. بدین‌وسیله از مجموعه اساتید، مولفان و همکاران محترم خانواده بزرگ ماهان که در تولید و به‌روزرسانی تألیفات ماهان نقش مؤثری داشته‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نماییم.

دانشجویان عزیز و اساتید محترم می‌توانند هرگونه انتقاد و پیشنهاد درخصوص تألیفات ماهان را از طریق سایت ماهان به آدرس mahan.ac.ir با ما در میان بگذارند.

مؤسسه آموزش عالی آزاد ماهان

فهرست

سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۱	۵
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۲	۲۰
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۳	۳۸
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۴	۶۱
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۵	۸۲
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۶	۹۹
سوالات و پاسخ تشریحی آزمون‌های سراسری سال ۹۷	۱۱۷

مجموعه سؤال‌های دکترای روان‌شناسی

(عمومی، بالینی، سلامت) سال ۱۳۹۱

- ۱- کدام مورد ملاک مهم‌تری در ارزیابی علمی بودن نظریه‌ها می‌باشد؟
 (۱) ساده بودن (۲) آزمون‌پذیری (۳) متمرکز بودن (۴) تعمیم‌پذیری
- ۲- محدود کردن عنوان پژوهش کدام عامل را به خطر می‌اندازد؟
 (۱) تفسیر نتایج (۲) نمونه‌برداری (۳) تعمیم‌پذیری نتایج (۴) اجرای پژوهش
- ۳- در کدام روش تحقیق محقق خود به عنوان عضوی از گروه در محیط پژوهشی قرار می‌گیرد؟
 (۱) مطالعه موردی (۲) اقدام پژوهی (۳) میدانی (۴) جامعه‌سنجی
- ۴- در تحقیقات کیفی کدام یک از ویژگی‌های زیر برای ابزار جمع‌آوری اطلاعات از اهمیت بیشتری برخوردار است؟
 (۱) قابل اطمینان بودن (۲) تعمیم‌پذیر بودن (۳) پایایی داشتن (۴) دقیق بودن
- ۵- دشواری عمده در مطالعات میدانی است.
 (۱) عدم کنترل (۲) روایی درونی (۳) تعمیم‌پذیری نتایج (۴) انتخاب نمونه معرف
- ۶- در فرضیه‌ی «تأثیر تشویق در افزایش یادگیری دخترها بیش از پسرهاست.» متغیر تعدیل‌کننده کدام است؟
 (۱) میزان توجه (۲) تشویق (۳) میزان یادگیری (۴) جنسیت
- ۷- احتمال رد کردن یک فرض صفر واقعاً نادرست کدام است؟
 (۱) حساسیت آزمون (۲) خطای نوع اول (۳) خطای نوع دوم (۴) توان آزمون
- ۸- مهم‌ترین مزیت نمرات استاندارد Z نسبت به نمرات خام کدام است؟
 (۱) نمرات ضعیف را بهبود می‌بخشد.
 (۲) از تفاوت‌های فردی تأثیر نمی‌پذیرد.
 (۳) داده‌های ناپارامتریک را به پارامتریک تبدیل می‌کند.
 (۴) نمرات آزمون‌های مختلف را مقایسه‌پذیر می‌کند.
- ۹- در آزمون فرض در کدام یک از موقعیت‌های زیر فرض برقراری همگونی واریانس را می‌توان بدون دغدغه پذیرفت؟

$$\begin{array}{ll} (۱) \quad n_1 = 100, n_2 = 200 & (۲) \quad n_1 = 5, n_2 = 15 \\ (۳) \quad n_1 = 50, n_2 = 50 & (۴) \quad n_1 = 10, n_2 = 20 \end{array}$$
- ۱۰- در طرح‌های بین آزمودنی کدام مورد بیانگر تأثیر متغیر مستقل است؟
 (۱) تفاوت عملکرد افراد هر گروه در سطوح مختلف متغیر دیگر
 (۲) تفاوت عملکرد هر فرد از متوسط عملکرد گروه خود
 (۳) تفاوت عملکرد $\mu_1 = \mu_2 : H_0$ رد هر گروه از متوسط عملکرد کل گروه‌ها
 (۴) تفاوت عملکرد هر فرد از متوسط عملکرد کل گروه‌ها
- ۱۱- در تحلیل واریانس در صورت معنی‌دار بودن اثر تعاملی
 (۱) اثرات اصلی نیز معنی‌دار اند.
 (۲) باید اثرات ساده تحلیل شوند.
 (۳) به آزمون‌های تعقیبی نیاز نیست.
 (۴) باید اثرات اصلی تحلیل شوند.

۱۲- با یکسان بودن سایر شرایط، در صورت افزایش حجم نمونه کدام حالت اتفاق می‌افتد؟

- (۱) β تغییر نمی‌کند. (۲) β افزایش می‌یابد.
 (۳) α افزایش می‌یابد. (۴) α تغییر نمی‌کند.

۱۳- در شرایطی که مفروضه‌های تی استیودنت همبسته و مستقل برقرار نباشد؛ برای مقایسه تفاوت‌های مشاهده شده به ترتیب از کدام روش آماری معادل غیرپارامتریک زیر استفاده می‌شود؟

- (۱) مجذور کای و ویل کاکسون (۲) مجذور کای و کروسکال والیس
 (۳) ویل کاکسون و یوی من ویتنی (۴) کروسکال والیس و یوی من ویتنی

۱۴- پژوهشگری می‌خواهد تأثیر برنامه تمرینی با وزنه را بر افزایش سطح آمادگی جسمانی گروه ۹ نفری مورد مطالعه قرار دهد؛ در صورتی که میانگین تفاوت نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون ۲/۴۴ و انحراف استاندارد آنها ۰/۸۸ باشد؛ مقدار t مشاهده شده کدام است؟

- (۱) ۲/۷۷ (۲) ۵/۴۲ (۳) ۸/۳۱ (۴) ۷/۸۷

۱۵- کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

- (۱) اگر آزمون پایایی داشته باشد، روایی هم دارد. (۲) اگر آزمون عینیت داشته باشد، روایی هم دارد.
 (۳) اگر آزمون عینیت داشته باشد، پایایی هم دارد. (۴) اگر آزمون روایی داشته باشد، پایایی هم دارد.

۱۶- کدام مورد از ویژگی‌های توزیع‌های نرمال نیست؟

- (۱) مجانبی بودن (۲) متقارن بودن (۳) کشیدگی داشتن (۴) تک‌نمایی بودن

۱۷- در مقایسه با توزیع نرمال نمرات معیار توزیع t معمولاً است.

- (۱) کشیده‌تر (۲) باریک‌تر (۳) قله‌ای‌تر (۴) هموارتر

۱۸- در طرح پژوهشی «نرم‌گیری کشوری» از آزمون‌های آمادگی جسمانی استفاده از کدام روش نمونه‌گیری مناسب‌تر است؟

- (۱) خوشه‌ای (۲) طبقه‌ای (۳) منظم (۴) تصادفی ساده

۱۹- در کدام روش تحقیق احتمال بیشتری دارد که به اشتباه پدیده‌ای علت اصلی ایجاد شرایطی خاص تلقی شود؟

- (۱) علی - مقایسه‌ای (۲) قوم‌نگاری (۳) تجربی (۴) پدیدارشناسی

۲۰- در کدام حالت احتمال رد فرض صفر بیشتر است؟

- (۱) $Msb > Msw$ (۲) $Msw > Msb$

- (۳) $P = 1$ (۴) $Msw = Msb$

۲۱- مهم‌ترین تفاوت بین روش علی - مقایسه‌ای و تجربی در بررسی فرضیه‌های علمی کدام است؟

- (۱) دستکاری متغیرها (۲) اندازه‌گیری متغیرها
 (۳) تعریف عملیاتی متغیرها (۴) گزینش آزمودنی‌ها

۲۲- در آزمون Z و $\alpha = 0/05$ حداقل مقدار r_{xy} معنی‌دار در یک گروه ۱۰۱ نفری برابر با کدام مقدار است؟

- (۱) ۰/۱۹۶ (۲) ۰/۰۵ (۳) ۱/۹۶ (۴) $\frac{1/96}{101}$

۲۳- با توجه به داده‌های جدول زیر رتبه درصدی نمره ۱۷/۲۵ کدام است؟

طبقات	فراوانی تراکمی
۱۹-۲۰	۵۰
۱۷-۱۸	۴۰
۱۵-۱۶	۲۰

(۱) ۴۵ (۲) ۴۰ (۳) ۵۰ (۴) ۶۷

۲۴- وقتی $r_{yx} = 0$ است، احتمالاً $\hat{\beta}_1$ کدام مقدار است؟

(۱) مثبت (۲) صفر (۳) منفی (۴) همه‌ی موارد فوق می‌تواند باشد.

۲۵- در شرایط مساوی، توان آزمون آماری در کدام یک از حالات زیر بیشتر است؟

(۱) آزمون t وابسته (۲) آزمون t مستقل
(۳) طرح‌های درون آزمودنی (۴) طرح‌های بین آزمودنی
۲۶- اگر واریانس درون گروهی با واریانس بین گروهی برابر باشد کدام نتیجه‌گیری منطقی است؟
(۱) فرض صفر رد می‌شود. (۲) فرض صفر قبول می‌شود.
(۳) خطای نوع اول افزایش یافته است. (۴) خطای نوع اول کاهش یافته است.

۲۷- کدام یک از فرضیه‌های زیر با توان آزمون بالاتری همراه هستند؟

(۱) جهت‌دار $\alpha = 0/01$ (۲) جهت‌دار $\alpha = 0/05$
(۳) غیرجهت‌دار $\alpha = 0/05$ (۴) غیرجهت‌دار $\alpha = 0/01$

۲۸- در یک طرح دوعاملی 3×4 چند اثر ساده وجود دارد؟

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۷ (۴) ۱۲

۲۹- اگر همه متغیرها در رگرسیون چندمتغیری کمی باشد، ضریب X در رابطه با متغیر وابسته (Y) چه چیز را نشان می‌دهد؟

(۱) مقدار افزایش Y به ازای هر واحد X (۲) ضریب همبستگی X با Y
(۳) مقدار افزایش X به ازای هر واحد Y (۴) مجذور ضریب همبستگی X با Y
۳۰- در تحلیل کواریانس، متغیر همپراش باید پیش از دستکاری‌های آزمایشی شود.

(۱) خنثی (۲) کنترل (۳) تعدیل (۴) اندازه‌گیری

۳۱- در کدام وهله، کودک دارای خصیصه‌ی دهانی آزارگرانه است و نیش زدن دندان‌ها، مکیدن و تمایل به لمس لثه‌ها، لذت دهانی در کودک را افزایش می‌دهد؟

(۱) وابستگی بصری مربوط به شش ماهه‌ی دوم سال اول زندگی
(۲) وابستگی بصری مربوط به شش ماهه‌ی اول سال دوم زندگی
(۳) وابستگی لمسی مربوط به شش ماهه‌ی اول سال دوم زندگی
(۴) وابستگی لمسی مربوط به شش ماهه‌ی دوم سال اول زندگی

۳۲- کدام بیماری مربوط به کروموزوم‌های غیرجنسی است که به صورت ناتوانی در سوزاندن اسید آمینه‌ی فنیل آلانین وجود دارد. این بیماری در اولین سال زندگی صدمه‌ی جدی به دستگاه عصبی مرکزی وارد می‌کند؟

(۱) فنیل کتونوری (PKU) (۲) تی ساکس (Tay-sachs)

(۳) فیبروز کیستی (Cystic fibrosis) (۴) هانتینگتون (Hantington)

۳۳- کدام واژه در مقایسه با مفهوم «سازش زیستی» به معنای باز پدیدآوری استعدادها و کنش‌های انسانی به‌وسیله‌ی فرد است؛ کنش‌هایی که در جریان تحول تاریخی به وجود آمده‌اند؟

(۱) یادگیری زیستی (۲) تصاحب کردن

(۳) یادگیری اجتماعی (۴) سازش اجتماعی

۳۴- نقش کودک در تحول در دیدگاه رفتارشناسی طبیعی کدام است؟

(۱) کودک در تعامل با محیط، ساخت‌های تحول خود را بنا می‌کند.

(۲) کودک به صورتی فعال به شخصیت خود شکل می‌دهد.

(۳) کودک از نظر زیست‌شناختی برای تعامل با محیط تجهیز شده است.

(۴) کودک یک نظام کنشی در حال گسترش است که تابع نمو درونی است.

۳۵- در نظر پیاژه، یک عامل در بین عوامل تحول روانی، همگن‌کننده‌ی عوامل است. آن عامل کدام است؟

(۱) رشد داخلی (Maturation) (۲) سازش (Adaptation)

(۳) تعادل جویی (Equilibration) (۴) تجربه و تمرین (Experience)

۳۶- نسبت منطق قضایا به منطق جزء و کل مثل کدام نسبت است؟

(۱) نسبت عملیات صوری به عملیات منطقی عینی

(۲) نسبت عمل عینی به عملیات صوری

(۳) نسبت عملیات منطقی عینی به عملیات صوری

(۴) نسبت عملیات صوری به پیش عملیات منطقی عینی

۳۷- کدام ترتیب درباره‌ی رشد حرکتی ظریف در نوزادان، صحیح است؟

(۱) پیش‌دست‌رسی - دست‌رسی - چنگ زدن کف دستی - چنگ زدن چنگالی

(۲) پیش‌دست‌رسی - دست‌رسی - چنگ زدن تک‌انگشتی - چنگ زدن چنگالی

(۳) پیش‌دست‌رسی - چنگ زدن تک‌انگشتی - چنگ زدن کف دستی - چنگ زدن چنگالی

(۴) پیش‌دست‌رسی - چنگ زدن کف دستی - چنگ زدن تک‌انگشتی - چنگ زدن چنگالی

۳۸- بالبی در قله‌ی سلسله مراتب نظام‌های کنترل، قائل به یک مرکز ارزشیابی است که به وسیله‌ی حافظه‌ی دراز مدت تغذیه می‌شود. وینی کات آن را خود یا خود کاذب نام نهاده است. این مرکز چه نام دارد؟

(۱) مرکز کنترل حافظه (۲) نظام کنترل ذهنی

(۳) خودپنداشت (۴) نظام عمده

۳۹- اصلی‌ترین مفهوم در مطالعات روان‌شناسی تحولی (رشد) چیست؟

(۱) تعادل جویی (Equilibrium) (۲) سازش (Adaptation)

(۳) درون‌سازی (Assimilation) (۴) طرحواره یا روان بنه (Schema)

۴۰- در کدام فرایند، اعمال کودک به سمت تکرار تأثیرات جالب بر دنیای اطراف تمرکز دارند؟

(۱) هماهنگی واکنش‌های چرخشی نخستین (۲) واکنش‌های چرخشی (دورانی) سوم

(۳) واکنش‌های چرخشی (دورانی) ثانوی (۴) واکنش‌های چرخشی (دورانی) نخستین

۴۱- وقتی به کودک دو قطعه‌ی خمیر یکسان را ارائه می‌کنیم، حکم به تساوی می‌دهد. اگر یک قطعه‌ی آن را دراز کنیم، خواهد گفت «تغییری نکرده است، شما فقط آن را دراز کرده‌اید.» این صحبت کودک، چه استدلالی را نشان می‌دهد؟

(۱) تصور عمل وارونه (۲) جبران

(۳) این همانی (۴) عمل عکس

۴۲- در نظر والن، در کدام مرحله واکنش‌های کودک به تدریج از سطح فیزیولوژیک به سطح روان‌شناختی گام برمی‌دارند؟

(۱) هیجان‌پذیری (۲) شخصیت‌گرایی

(۳) حسی - حرکتی (۴) برانگیختگی حرکتی

۴۳- در کدام روش، اولاً فکر آزمودنی قدم به قدم دنبال می‌شود و ثانیاً از کجروی فکر وی جلوگیری می‌گردد. ویژگی بارز این روش، آزمون یا استدلال مخالف است؟

(۱) روش استدلالی برونر (۲) روش بالینی پیازه

(۳) روش دیالکتیکی والن (۴) روش روانی اجتماعی اریکسون

۴۴- در نظر کدام دانشمند، یادگیری زبان کودکان در منطقه‌ی مجاور رشد صورت می‌گیرد. ارتباط در این منطقه، عمدتاً غیر کلامی است؟

(۱) ویگوتسکی (۲) اسکینر (۳) پیازه (۴) نوام چامسکی

۴۵- استنباط فرا رونده (Transitive inference) در کدام توانایی عملیات عینی مصداق دارد و مشاهده می‌شود؟

(۱) نگهداری ذهنی (۲) ردیف کردن (۳) طبقه‌بندی (۴) استدلال فضایی

۴۶- وجود هذیان‌های «آزار شدگی»، «تحت تعقیب بودن» و «حسادت هذیانی در غیاب توهم»، با کدام اختلال روان‌پریشی مطابقت می‌کند؟

(۱) اسکیزوفرنی پارانوئید (۲) روان‌پریشی گذرا

(۳) هذیانی (۴) اسکیزوفرنی شکلی

۴۷- براساس ملاک‌های طبقه‌بندی DSM-IV-TR، «شخصیت‌های چندگانه» جزء کدام دسته از اختلال‌ها محسوب می‌شود؟

(۱) گسستگی (۲) هویت (۳) شخصیت (۴) دگرسان بینی خود

۴۸- وقتی در جدول بالینی فعلی بیمار اسکیزوفرنی غیر از نشانه‌های منفی نشانه‌ی دیگری مشاهده نشود، محتمل‌ترین تشخیص کدام نوع اسکیزوفرنی است؟

(۱) باقی‌مانده (۲) مزمن (۳) حاد (۴) نامتمایز

۴۹- رویکرد عصب‌شناختی، اختلال‌های اضطرابی را به کدام عوامل نسبت می‌دهد؟

- (۱) افزایش عملکرد گابا - افزایش فعالیت نور اپی‌نفرین
- (۲) کاهش عملکرد گابا - کاهش فعالیت نور اپی‌نفرین
- (۳) کاهش عملکرد گابا - افزایش فعالیت نور اپی‌نفرین
- (۴) افزایش عملکرد گابا - کاهش فعالیت نور اپی‌نفرین

۵۰- کدام اختلال، معمولاً به طور همزمان با «اختلال بدشکلی بدنی» مشاهده می‌شود؟

- (۱) اضطراب تعمیم‌یافته
- (۲) هراس اجتماعی
- (۳) هیستری تبدیلی
- (۴) خودبیمار پنداری

۵۱- نشانه‌های بدنی یا روانی در اختلال ساختگی با کدام هدف ایجاد یا وانمود می‌شوند؟

- (۱) به دست آوردن منافع اقتصادی
- (۲) تداوم ایفای نقش بیمار
- (۳) فرار از مسئولیت
- (۴) ارضای نیازهای درون روانی به صورت نیابتی

۵۲- سبک تعاملی «بی‌عاطفه» و «نیازمند» به ترتیب از مشخصه‌های کدام اختلال‌های شخصیتی است؟

- (۱) ضداجتماعی و وابسته
- (۲) خودشیفته و مرزی
- (۳) خودشیفته و وابسته
- (۴) ضد اجتماعی و مرزی

۵۳- در کدام اختلال، تحریف‌هایی در ادراک‌های ذهن - بدن، به طور مکرر و بدون تحریک‌شدگی روی می‌دهد؟

- (۱) گریز تجزیه‌ای
- (۲) مسخ شخصیت
- (۳) هویت تجزیه‌ای
- (۴) یاد زدودگی تجزیه‌ای

۵۴- کدام عبارت در مورد «علایم» و «نشانه‌های بیماری» صحیح است؟

- (۱) علایم تجربیات عینی هستند که بیمار توصیف می‌کند ولی نشانه‌ها به یافته‌های ذهنی و مشاهدات متخصص بالینی اطلاق می‌شود.
- (۲) نشانه‌ها تجربیات ذهنی هستند که بیمار توصیف می‌کند ولی علایم به یافته‌های عینی و مشاهدات متخصص بالینی اطلاق می‌شود.
- (۳) نشانه‌ها و علایم بیماری مفاهیم واحدی هستند و تفکیک آنها کمکی به تشخیص نمی‌کند.
- (۴) علایم تجربیات ذهنی هستند که بیمار توصیف می‌کند ولی نشانه‌ها به یافته‌های عینی و مشاهدات متخصص بالینی اطلاق می‌شود.

۵۵- «کژکاری جنسی» از کدام منظر با «ناپهنجاری جنسی» و «اختلال هویت جنسی» متفاوت است؟

- (۱) در مقایسه با دو اختلال دیگر جنسی، به علت تجربیات گذشته رخ می‌دهند.
- (۲) رفتارهای منحرف محسوب می‌شوند ولی دیگران را قربانی نمی‌کنند.
- (۳) رفتارهای منحرف محسوب نمی‌شوند و دیگران را قربانی نمی‌کنند.
- (۴) در مقایسه با دو اختلال دیگر جنسی، معمولاً در مردان شیوع بیشتری دارند.

۵۶- براساس فرضیه‌ی ایندول آمین، مکانیزم ظهور نشانه‌های رفتاری افسردگی کدام است؟

- (۱) افزایش نور اپی‌نفرین
- (۲) کمبود سروتونین
- (۳) کمبود نور اپی‌نفرین
- (۴) افزایش سروتونین

۵۷- کدام اختلال، بر حسب یک یا چند دوره منیک یا مختلط، که معمولاً همراه با دوره‌های افسردگی عمده است،

مشخص می‌شود؟

(۲) افسرده خویی

(۱) دوقطبی نوع II

(۴) دوقطبی نوع I

(۳) ادواری خویی

۵۸- راه تشخیص افتراقی دلیریوم از اسکیزوفرنی کدام است؟

(۱) بیماران مبتلا به دلیریوم در مقایسه با بیماران اسکیزوفرنی، اختلال حافظه کمتری دارند.

(۲) توهمات بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی باثبات‌تر و منظم‌تر از توهمات بیماران دلیریومی است.

(۳) توهمات بیماران مبتلا به دلیریوم باثبات‌تر و منظم‌تر از توهمات اسکیزوفرنی است.

(۴) بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی در مقایسه با بیماران دلیریومی معمولاً تغییر بیشتری در سطح هوشیاری یا موقعیت‌سنجی دارند.

۵۹- کدام عبارت بیانگر پایایی تشخیص است؟

(۱) هر چه میزان خط پایه یک اختلال پایین‌تر باشد، تعیین کردن پایایی آسان‌تر می‌شود.

(۲) تشخیص‌ها باید پدیده‌های بالینی واقعی و مجزایی را نشان دهند.

(۳) اتخاذ رویکرد نظری، ثبات تشخیص را افزایش می‌دهد.

(۴) یک تشخیص خاص باید در مورد هر کسی که مجموعه نشانه‌های خاصی را نشان می‌دهد، کاربرد داشته باشد.

۶۰- شما، به عنوان روان‌شناس، مراجعی را که سطح نشانه‌های آن: مشکلات جدی در تفکر یا ارتباط یا اختلال

عمده در تعدادی از زمینه‌های عملکرد همراه با موارد: «گفتار غیرمنطقی، ناتوانی در کار کردن، بی‌توجهی به

مسئولیت‌ها» باشد، در مقیاس ارزیابی کلی عملکرد (GAF) در کدام دامنه ارزیابی می‌کنید؟

(۴) ۵۰-۴۱

(۳) ۴۰-۳۱

(۲) ۳۰-۲۱

(۱) ۶۰-۵۱

پاسخ تشریحی سؤال‌های دکترای روان‌شناسی

(عمومی، بالینی، سلامت) سال ۱۳۹۱

آمار و روش تحقیق

۱- گزینه ۲.

یکی از ویژگی‌های پژوهش علمی این است که برمبنای تجربه است. مسائل حل نشدنی که معمولاً با پرسش‌های فراطبیعی درباره علت‌های خاص سروکار دارد در حوزه علم تجربی جایی ندارد. مسائل حل نشدنی را نمی‌توان از طریق تجربه آزمود. بنابراین آزمون‌پذیری ویژگی اساسی یک پژوهش علمی است. (هومن، شناخت روش علمی، ۱۵-۱۶)

۲- گزینه ۳.

هر اندازه موضوع پژوهش محدودتر و مشخص‌تر باشد احتمال موفقیت و عملی بودن آن و همچنین احتمال کشف حقایق درست و قطعی درمورد آن بیشتر است. البته نباید موضوع را چنان محدود کرد که نتایج تحقیق دیگر قابل تعمیم نباشد.

۳- گزینه ۳.

اصطلاح تحقیق کیفی به روشهایی چون تحقیق میدانی، مشاهده یا مشارکت و مصاحبه‌های عمیق اشاره دارد. در همه این موارد بر «نزدیک شدن به داده‌ها» تاکید می‌شود و بر این مفهوم استوارند که «تجربه» بهترین راه برای درک رفتار اجتماعی است. «نزدیک شدن به داده‌ها» به معنای تعامل با مردم مورد مطالعه، یادگیری فرهنگ و ارزش‌های آنها و تلاش برای درک احساس یا انگیزه‌ها و هیجانات آنهاست. (دلاور، روش تحقیق، ۲۲۱ و ۲۲۲)

۴- گزینه ۳.

به دلیل محدودیتهای تحقیق کیفی، دقت و اطمینان (گزینه‌های ۱ و ۲) امکان‌پذیر نیست چرا که داده‌های عددی به کار نمی‌روند و حذف غرض مشاهده‌گر نزدیک به غیرممکن است. از طرف دیگر چون فقط یک موقعیت مورد مشاهده قرار می‌گیرد تعمیم نتایج هم امکان‌پذیر نیست (گزینه ۴). بلکه در این نوع تحقیق از طریق مثلث سازی تلاش می‌شود بین یافته‌های حاصل از مشاهده گرها، ابزارها و روشهای مختلف، همخوانی و ثبات وجود داشته باشد. (همان، ص ۲۳۹) که این همان تعریف پایایی است.

۵- گزینه ۲.

در مطالعه میدانی که نوعی تحقیق کیفی است، عدم کنترل و تعمیم‌پذیری نتایج مشکل اصلی محقق نیست چون در تحقیقات کیفی کنترل و تعمیم‌پذیری اصلاً امکان‌پذیر نیست. (همان، ص ۲۳۹) همچنین نمونه‌گیری هدفمند صورت می‌گیرد و نه تصادفی. بنابراین معرف بودن نمونه دغدغه محقق کیفی و مطالعه میدانی نیست. اما پایایی و اعتبار تحقیق اهمیت اساسی دارد و مشکل اصلی محقق است. اعتبار درونی به این بستگی دارد که تا چه حد دو یا چند محقق درمورد آنچه دیده‌اند و تفسیر می‌کنند توافق دارند. (ص ۲۳۸)

۶- گزینه ۴.

تشویق: متغیر مستقل میزان یادگیری: متغیر وابسته جنسیت: متغیر تعدیل‌کننده

۷- گزینه ۴.

خطای نوع اول: رد فرض صفر، درحالی که فرض صفر درست باشد.

خطای نوع دوم: تایید فرض صفر زمانی که این فرض غلط باشد.

توان آزمون: احتمال رد فرض صفر، درحالی که این فرض واقعاً غلط باشد. (دلاور، احتمالات و آمار کاربردی، ص ۲۶۷ و ۲۶۹)

۸- گزینه ۴.

سوالات و پاسخ تشریحی سالیهای گذشته

مقایسه نمره‌های خام کار دشواری است اما تبدیل آنها به نمره Z مقایسه بین آزمونهای مختلف را امکان پذیر می‌کند. همچنین می‌توان نمرات آزمونهای مختلف را باهم جمع کرد و معدل گرفت چون همه این آزمونها از این طریق دارای میانگین و انحراف استاندارد مساوی هستند. (همان، ص ۱۲۰ و ۱۲۱)

۹- گزینه ۳.

مفروضه برابری واریانس‌ها وقتی اهمیت دارد که ۱- تعداد نمونه‌ها کمتر از ۳۰ باشد. ۲- اندازه نمونه‌ها اختلاف زیادی داشته باشد. بنابراین وقتی حجم دو نمونه برابر و بالای ۳۰ باشد می‌توان فرض برابری واریانس‌ها را بدون دغدغه پذیرفت.

۱۰- گزینه ۳.

در تحلیل واریانس، واریانس کل نمرات به واریانس بین گروهی و درون گروهی تقسیم می‌شود. واریانس بین گروهی ناشی از تاثیر متغیر مستقل است. اما واریانس درون گروهی ناشی از تفاوت‌های فردی است که با متغیر مستقل ارتباطی ندارد. به همین دلیل به واریانس درون گروهی واریانس خطا هم می‌گویند. (همان، ۳۱۶) تاثیر متغیر مستقل بیانگر تفاوت عملکرد هر گروه از متوسط عملکرد کل گروه‌ها است.

۱۱- گزینه ۴.

در تفسیر نتایج تحلیل واریانس دوره معمولاً ابتدا اثر تعاملی بین متغیرها و سپس اثرهای اصلی هریک از عاملها مورد بررسی قرار می‌گیرد. چون اگر اثر تعاملی معنادار باشد سپس بررسی می‌کنیم که اثر کدامیک از سطوح مختلف عاملها معنادار است و اثر یک عامل بستگی با ترکیب کدامیک از سطوح عامل دیگر دارد. (هومن، استنباط آماری در پژوهش رفتاری، ۴۵۰)

۱۲- هیچ کدام.

افزایش حجم نمونه هم آلفا و هم بتا را کاهش می‌دهد.

۱۳- گزینه ۳.

وقتی مفروضه‌های آزمونهای پارامتری برقرار نباشد از آزمونهای ناپارامتری استفاده می‌کنیم. آزمون ناپارامتری یومن-ویتنی معادل آزمون t مستقل و آزمون ناپارامتری ویلکاکسون معادل آزمون t همبسته است.

۱۴- گزینه ۳.

محاسبه نسبت t برای تفاوت دو میانگین، از تقسیم تفاوت‌های مشاهده شده بر خطای استاندارد تفاوت بین دو میانگین به دست می‌آید.

$$t = \frac{\bar{D}}{S_{\bar{D}}} = \frac{2.44}{S_{\bar{D}}}$$

خطای استاندارد میانگین یا SD عبارت است از تقسیم انحراف استاندارد بر جذر تعداد: $S_{\bar{D}} = \frac{s}{\sqrt{n}} = \frac{0.88}{\sqrt{9}} = 0.2933$

$$t = \frac{2.44}{0.2933} = 8.31$$

بنابراین :

(احتمالات و آمار کاربردی، ۲۹۳)

۱۵- گزینه ۴.

پایایی شرط لازم برای روایی است هرچند آن را تضمین نمی‌کند. یعنی اگر آزمون روایی داشته باشد لزوماً پایایی هم دارد، اما اگر پایایی داشته باشد لزوماً روایی ندارد.

۱۶- گزینه ۳.

ویژگی‌های منحنی طبیعی : ۱- متقارن است و حداکثر ارتفاع آن در میانگین قرار دارد. (متقارن بودن و تک نمایی بودن) ۲- دنباله‌های منحنی با محور X موازی هستند. (مجانبی بودن) مجانبی بودن به این معنا است که منحنی محور X را قطع نمی‌کند و در بینهایت به صفر می‌رسد. بنابراین منحنی از مثبت بینهایت تا منفی بینهایت ادامه دارد. (همان، ص ۱۳۰) کشیدگی بیانگر ارتفاع یک توزیع است که این کشیدگی می‌تواند تیز یا هموار باشد.

۱۷- گزینه ۱.

هر چه درجات آزادی افزایش پیدا کند شکل توزیع t به توزیع طبیعی Z نزدیکتر می‌شود. شکل توزیع t نسبت به توزیع Z ، کشیده تر است و قسمتهای زیر منحنی در دنباله‌های آن سطح بیشتری را اشغال می‌کند و دنباله‌ها کلفت تر هستند. (همان، ص ۲۷۹)

۱۸- گزینه ۱.

در نمونه‌گیری تصادفی ساده و منظم باید فهرستی از افراد جامعه در دست باشد. نمونه‌گیری طبقه‌ای زمانی است که بخواهیم زیرمجموعه‌های جامعه به همان نسبت در نمونه هم انتخاب شوند. نمونه‌گیری خوشه‌ای زمانی است که جامعه مورد مطالعه بسیار گسترده باشد.

۱۹- گزینه ۱.

در تحقیق پس رویدادی یا علی-مقایسه‌ای که فرایند پژوهش از معلول به علت است پیدا کردن رابطه قطعی علی آسان نیست. (روش تحقیق، ص ۲۱۲)

۲۰- گزینه ۱.

در تحلیل واریانس یا همان آزمون F ، چنانچه بین گروهها اختلاف واقعی وجود داشته باشد، میانگین مجذورهای بین گروهی (MSb) از میانگین مجذورهای درون گروهی (MSw) بزرگتر خواهد شد و نسبت F هم بزرگتر از یک خواهد شد. (احتمالات و آمار کاربردی، ص ۳۲۲)

۲۱- گزینه ۱.

تفاوت روش پس رویدادی یا علی-مقایسه‌ای با روش آزمایشی یا تجربی در دو چیز است: ۱- پژوهشگر توانایی دستکاری و تصرف در متغیر مستقل را ندارد. ۲- نمی‌تواند آزمودنیها را به صورت کاملاً تصادفی جایگزین کند. (روش تحقیق، ص ۲۰۷)

۲۲- گزینه ۱.

فرمول معناداری همبستگی در آزمون Z عبارت است از: $Z = r\sqrt{n-1}$
 مقادیر بحرانی برای آزمون دوسویه $H_0: p_s=0$ در سطح معناداری ۰,۰۵ برابر با $Z=1.96$ است. بنابراین:

$$r = \frac{1.96}{\sqrt{100}} = \frac{1.96}{10} = 0.196 \quad 1.96 = r\sqrt{101-1}$$

(استنباط آماری در پژوهش رفتاری، ۲۷۱)

۲۳- هیچ کدام.

برای محاسبه رتبه درصدی در اعداد طبقه بندی شده از فرمول زیر استفاده می‌شود:

$$PR = \left[CF + \frac{(X-L)}{i} \times F \right] \left(\frac{100}{n} \right)$$

CF : فراوانی تراکمی تا طبقه مورد نظر
 X : عددی که قصد محاسبه رتبه درصدی آن را داریم

L : حد پایین طبقه‌ای که عدد مورد محاسبه در آن قرار دارد.
 F : فراوانی طبقه مورد نظر
 i : فاصله طبقات

$$PR = \left[20 + \frac{17.25 - 16.5}{2} \times 20 \right] \left(\frac{100}{50} \right) = 55$$

۲۴- گزینه ۲.

فرمول ضریب خط رگرسیون عبارتست از: $b = r \frac{S_y}{S_x}$ (احتمالات و آمار کاربردی، ص ۱۸۱)

بنابراین اگر r صفر باشد b یا β هم صفر خواهد بود.

۲۵- گزینه ۱.

همواره آزمون t وابسته نسبت به t مستقل دارای توان آماری بیشتری است.

۲۶- گزینه ۲.

چنانچه فرض صفر درست باشد، واریانس بین گروهی با واریانس درون گروهی یکسان است. در چنین شرایطی نسبت واریانس بین گروهی به واریانس درون گروهی مساوی یک می شود. (همان، ص ۳۲۲)

۲۷- گزینه ۲.

توان آزمون آماری با آلفا رابطه مستقیم و با بتا رابطه معکوس دارد. بنابراین هرچه آلفا بزرگتر باشد توان آزمون بیشتر است. هم چنین توان آماری آزمونهای جهت دار بیشتر است.

۲۸- گزینه ۳.

منظور از اثر ساده، بررسی تاثیر یک متغیر مستقل بر متغیر وابسته، تنها با در نظر گرفتن یک سطح از سطوح متغیر مستقل دیگر است. بنابراین به اندازه مجموع سطوح هر دو متغیر، اثر ساده داریم: $3+4=7$

۲۹- گزینه ۱.

معادله رگرسیون چندگانه به این شکل است: $y = b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_nx_n + a$

B نشان دهنده مقدار y به ازای یک واحد تغییر در x است، a نشان دهنده مقدار y به ازای $x=0$ است.

۳۰- گزینه ۴.

در تحلیل کواریانس اولین اقدام پیش از دستکاریهای آزمایشی اندازه گیری متغیر مداخله گر است. سپس بعد از دستکاری، اثر متغیر مداخله گر را خنثی می کنیم تا میانگین را تعدیل کنیم.

رشد

۳۱- گزینه ۱.

مرحله دهانی شامل دو زیرمرحله است: مرحله وابستگی لمسی که از تولد تا شش ماهگی است. در این مرحله کودک تابع واقعیات لمسی مثل خوردن است. مرحله دوم، وابستگی بصری است. این مرحله که از شش ماهگی تا یک سالگی است، زیرمرحله گازگرفتن یا دهانی آزارگرانه نیز نامیده شده است. (ژنتیک منصور، ص ۸۹)

۳۲- گزینه ۱.

هر چهار بیماری مربوط به کروموزومهای غیرجنسی هستند. فیروز کیستی بیماری تنفسی و گوارشی است که ششها، کبد و لوزالمعده را درگیر می کند. تی-ساکس مربوط به دستگاه عصبی است که به تونوس عضلانی ضعیف، کری، کوری و تشنج می انجامد. بیماری هانتینگتون هم مربوط به دستگاه عصبی است که به عدم هماهنگی عضلانی و تباهی ذهنی منجر می شود. هانتینگتون مربوط به ژن بارز است. (رشد لورا برک، ج ۱، ص ۷۹-۸۰)

۳۳- گزینه ۲.

تفاوت اصلی بین فرایند سازش و تصاحب کردن در این است که فرایند تصاحب بازپیداوری استعدادها و کنشهای انسانی به وسیله فرد است. کنشهایی که در جریان تحول تاریخی به وجود آمده اند. فرایند تصاحب مخصوص انسان است و برای کسب خصوصیات فردی. اما فرایند سازش کسب خصوصیات نوعی از طریق وراثت است و برای همه حیوانات است. (ژنتیک منصور و داستان، ص ۱۸۲)

۳۴- گزینه ۳.

گزینه ۱: مربوط به نظریه پیازه. گزینه ۲: روان تحلیلی. گزینه ۳: رفتارشناسی طبیعی یا بافتاری-بوم شناختی. گزینه ۴: نظریه نمو یافتگی یا نشو و نما عصبی- اندامی. (ژنتیک منصور، جدول ص ۴۱)

۳۵- گزینه ۳.

طی درون‌سازی، ارگانسیم محرکها را بر طرحواره‌های موجود منطبق می‌کند. در برون‌سازی ارگانسیم طرحواره‌ها را برای انطباق با محرک تغییر می‌دهد. فرایند برون‌سازی به تغییر کیفی در طرحواره‌ها می‌انجامد درحالی که درون‌سازی صرفاً مواردی به خزانه ساختارهای موجود می‌افزاید. تعادل جویی مکانیسمی درونی است که به فرایندهای فوق نظم می‌بخشد. (تحول شناختی و عاطفی از دیدگاه پیاژه، وادزورث، ۳۹)

۳۶- گزینه ۱.

منطق قضایا مربوط به مرحله عملیات صوری و منطق جزء و کل مربوط به مرحله عملیات عینی است.

۳۷- گزینه ۱.

نوزادان به صورت ناهماهنگ به طرف اشیایی که مقابلشان قرار دارند می‌روند به این حالت پیش دسترسی گویند. بعد از اینکه توانستند دسترسی پیدا کنند چنگ زدن خود را تغییر می‌دهند: اول چنگ زدن کف دستی و سپس چنگ زدن چنگالی. درنهایت توانایی دستکاری اشیاء و دسترسی ارادی را پیدا می‌کنند. (رشد لورا برک، ج ۱، ص ۲۰۱)

۳۸- گزینه ۴.

از نظر بالبی نظام روانی مرکب از تعدادی نظامهای کنترل پیچیده است که باانعطاف به یکدیگر وابسته و درحال تعامل اند. در راس اینها «نظام عمده» قرار دارد که با حافظه تثبیت یا حافظه درازمدت تغذیه می‌شود و معادل «خود کاذب» وینی کات است. (ژنتیک منصور، ص ۱۵۶)

۳۹- گزینه ۱.

مفهوم تعادل جویی برای پیاژه همان هدفی را برآورده می‌سازد که مفهوم لذت جویی برای فروید یا مفهوم تحقق خویشتن برای مزلو یا یونگ. تعادل جویی مهمترین مفهوم انگیزشی پیاژه است که همراه با جذب و انطباق برای تبیین رشد ذهنی با ثبات کودکان به کار می‌رود.

۴۰- گزینه ۳.

چرخشی نخستین: کودک با تکرار رفتارهای تصادفی که نتایج مطلوبی به بار می‌آورند، بر اعمالش کنترل ارادی کسب می‌کند. چرخشی ثانوی: رویدادهای جالب ناشی از اعمال خودش را تکرار می‌کند. هماهنگی چرخشی ثانوی: مرتب کردن طرحواره‌ها و ترکیب واکنشهای چرخشی ثانوی به صورت جدید و پیچیده تر. چرخشی سوم: تکرار رفتارها به صورت متنوع و واکنش چرخشی تجربی و خلاق. (برک، ج ۱، ص ۲۱۷-۲۲۰)

۴۱- گزینه ۳.

کودک برای تبیین نگهداری ذهنی به سه استدلال متوسل می‌شود: ۱- دلیل این همانی: درمورد تغییر شکل خمیر می‌گوید تغییری نکرده، نه چیزی به آن اضافه شده و نه کم شده بلکه همان است که قبلاً بوده. ۲- دلیل تصور عمل وارونه: کودک می‌تواند خمیر تغییر شکل یافته را به حالت اول برگرداند. ۳- جبران: درمورد طول چوبهای هم قدی که ناهمتر از قرار داده شده‌اند، تفاوت یک طرف یک چوب را با طرف دیگر چوب جبران می‌کند. (ژنتیک منصور، ص ۱۵۰-۱۵۱)

۴۲- گزینه ۴.

مراحل تحول از نظر والن عبارتند از: ۱- برانگیختگی حرکتی: از تولد تا ۳ ماهگی که واکنشهای کودک از سطح فیزیولوژیک به سطح روانشناختی گام برمی دارند. ۲- هیجان پذیری: از ۳ تا ۶ ماهگی. ۳- فعالیت حسی- حرکتی: از ۶ ماهگی تا ۳ سالگی. ۴- شخصیت گرایی: از ۳ تا ۶ سالگی. ۵- فکر مقوله ای: از ۶ تا ۱۱ سالگی. ۶- نوجوانی. (همان، ص ۸۱-۸۴)

۴۳- گزینه ۲.

روش بالینی پیازه حدفاصل بین مشاهده ساده و روش تجربی است. در این روش آزمایش کننده از آزمودنی یک سلسله سوال می‌کند و همواره دو شرط لحاظ می‌شود: ۱- فکر آزمودنی قدم به قدم دنبال می‌شود. ۲- از کجروی فکر او جلوگیری می‌شود. والن روش دیالکتیکی را برای سیر مراحل خود بکار می‌برد: یعنی یک مرحله در آغاز دارای تعارض و گشایش است که این تمایزها سرانجام به توحید می‌گرایند و با غلبه یک کنش، معنای مرحله مشخص می‌شود. (همان، ص ۱۱۸ و ۷۹)

۴۴- گزینه ۱.

ویگوتسکی معتقد بود یادگیری کودکان در منطقه مجاور رشد صورت می‌گیرد یعنی با کمک دیگران یاد می‌گیرد. او برخلاف پیازه رشد شناختی را به صورت فرایند میانجی اجتماعی در نظر داشت. (برک، ج ۱، ص ۴۰ و ۳۲۸)

۴۵- گزینه ۲.

استنباط فرارونده مربوط به عملیات ردیف کردن است چون کودک برای حل مسئله باید به صورت ذهنی ردیف بندی کند. مسئله مشهور پیازه در سنجش استنباط فرارونده ردیف کردن چوبهاست. کودک باید از اینکه چوب الف بلندتر از چوب ب و چوب ب بلندتر از چوب ج است استنباط ذهنی کند که چوب الف بلندتر از چوب ج است. (همان، ص ۴۰۹)

مرضی

۴۶- گزینه ۳.

اختلال هذیانی هنگامی مطرح می‌شود که هذیانهای غیرغریب حداقل به مدت یک ماه وجود داشته باشند و قابل انتساب به سایر اختلالات روانپزشانه نباشند. هذیان غیرغریب یعنی پدیده‌هایی که هرچند واقعیت ندارند ولی امکان پذیرند مثل تحت تعقیب بودن، ابتلا به عفونت، مورد عشق، حسادت یا خیانت کسی واقع شدن. همچنین ملاکهای الف اسکیزوفرنی یعنی توهم، تکلم نابسامان، رفتار کاتاتونیک و علایم منفی مثل تخت شدن عاطفه و بی ارادگی وجود نداشته باشد. البته توهمهای لمسی یا بویایی در صورتی که ارتباطی با محتوای هذیانی فرد داشته باشد ممکن است وجود داشته باشند. (کاپلان، ج ۲، ص ۶۳)

۴۷- گزینه ۱.

در DSM-4 اختلالات تجزیه‌ای یا گسستگی اختلالاتی هستند که در کارکردهای هوشیاری، حافظه، هویت و ادراک محیط گسست رخ می‌دهد. اختلالاتی که جزو اختلالات تجزیه‌ای دسته بندی می‌شوند عبارتند از: اختلال هویت تجزیه‌ای (شخصیت چندگانه)، اختلال مسخ شخصیت، فراموشی تجزیه‌ای، گریز تجزیه‌ای و اختلال تجزیه‌ای نامعین. (همان، ص ۲۵۶) البته گریز تجزیه‌ای در DSM_5 حذف شده است و مشخصه‌ای برای فراموشی تجزیه‌ای محسوب می‌شود.

۴۸- گزینه ۱.

اسکیزوفرنی آشفته عبارتست از پسرقت آشکار به رفتارهای بدوی، مهارگسیخته و سازمان نیافته. اسکیزوفرنی کاتاتونیک، آشفتگی واضح در کارکرد حرکتی است مثل بهت، سفتی عضلات یا برآشفتگی. اسکیزوفرنی باقیه‌ای شامل علایمی از اسکیزوفرنی درغیاب مجموعه کاملی از علایم مرحله فعال. کندی هیجانی، انزوای اجتماعی، رفتار نامتعارف، تفکر غیرمنطقی و اندکی سستی تداعیها از نشانه‌های این نوع است. اسکیزوفرنی نامتمایز وقتی نشانه‌های اسکیزوفرنی در هیچیک از انواع اسکیزوفرنی قرار نگیرد. (همان، ۲۴-۲۸)

۴۹- گزینه ۳.

سه انتقال دهنده با اضطراب ارتباط دارند: نوراپی نفرین، سروتونین و گابا. علایم مزمن بیماران مضطرب مثل حملات هول، بی خوابی، ازجاپردن و انگیزختگی مفرط دستگاه خودکار به علت افزایش نوراپی نفرین است. یافته‌ها درمورد سروتونین متناقض است دربرخی موارد استرس حاد منجر به افزایش سروتونین می‌شود ولی در برخی گیرنده‌ها هم افزایش سروتونین با کاهش اضطراب همراه است. در اختلالات اضطرابی گابا کاهش می‌یابد. بنزودیازپین‌ها با افزایش گابا، اضطراب را کاهش می‌دهند. (همان، ۱۵۴-۱۵۵)

۵۰- گزینه ۲.

اختلال بدشکلی بدن یا بدریخت انگاری یعنی اشتغال ذهنی با نقص تخیلی در ظاهر یا چهره به طوری که عملکرد فرد را مختل کرده باشد. تقریباً همه بیماران مبتلا از رویارویی اجتماعی و شغلی دوری می‌جویند و تا یک سوم خانه نشین می‌شوند و تا یک پنجم خودکشی می‌کنند. همراهی اختلالات اضطرابی و افسردگی با این بیماری شایع است. همچنین ممکن است صفات اختلالات شخصیت وسواسی-جبری، اسکیزوئید و خودشیفته را دارا باشند. (همان، ۲۳۰-۲۳۱) گزینه ۱، ۲ و ۳ هر سه می‌توانند درست باشند چون جزو اختلالات اضطرابی اند ولی گزینه ۲ صحیح تر است چون ترس از رویارویی اجتماعی در این بیماران آشکارتر است.

۵۱- گزینه ۲.

هدف اولیه بیماران ساختگی دریافت مراقبت هیجانی و توجهی است که در نتیجه به عهده گرفتن نقش بیمار عایدشان می‌شود. در حالیکه در تمارض فرد در پی اهداف مادی یا رفع مسئولیت است. در اختلال ساختگی رفتار شخص از این نظر که عمدی و هدفدار است ارادی تلقی می‌شود حتی اگر قابل کنترل نباشد. (همان، ۲۴۷)

۵۲- گزینه ۱

یکی از تفاوت‌های مجرمان عادی با فرد جامعه ستیز این است که مجرمان هیجانها را همچون انسانهای عادی تجربه می‌کنند ولی فرد جامعه ستیز نارسایی هیجانی دارد و هیجانها را بسیار سطحی تجربه می‌کند. ظاهراً آنها استعدادی برای عشق، خشم، اندوه، شادی یا ناامیدی مستمر ندارند. ناتوانی آنها در تجربه هیجانات است که به بی وجدانی و نقض حقوق دیگران منجر می‌شود. (سلیگمن، ج ۲، ۳۳۴-۳۳۵) فرد خودشیفته نسبت به احساسات دیگران بی تفاوت است فرد جامعه ستیز علاوه بر این بی تفاوتی به احساسات دیگران، خودش هم عواطف محدودی را تجربه می‌کند. فرد وابسته برای تصمیم گیریهای مهم و به عهده گرفتن مسئولیتها به دیگران نیاز دارد. (همان، ۲۵۶)

۵۳- گزینه ۲.

تجربه مسخ شخصیت مولفه‌های مجزایی دارد: ۱- احساس تغییرات بدن ۲- تجزیه «خود» به عنوان مشاهده گر و عامل ۳- احساس جدایی از دیگران ۴- احساس جدا شدن از هیجانات خود (کاپلان، ج ۲، ۲۶۰-۲۶۱) همه این موارد به معنای تحریف در نحوه ادراک ذهن و بدن خود است.

۵۴- گزینه ۴.

نشانه‌ها به یافته‌های عینی و مشاهدات بالینگر اطلاق می‌شود نظیر سراسیمگی. علائم بالینی تجربیات ذهنی‌ای هستند که بیمار توصیف می‌کند مانند خلق افسرده. (کاپلان، ج ۱)

۵۵- گزینه ۳.

کژکاری جنسی اختلال در عملکرد جنسی است یعنی زمانی که مکانیزم میل، انگیختگی، یا ارگاسم مختل شود. (سلیگمن، ج ۲، ۲۲۲) نابهنجاری جنسی اختلال در تمایل جنسی است یعنی وقتی تمایل جنسی آنچنان آشفته است که به توانایی روابط جنسی محبت‌آمیز بین دو انسان آسیب می‌رساند. مثل یادگارپرستی، عورت نمایی یا تجاوز جنسی. (همان، ص ۱۹۶) نابهنجاریهای جنسی هم رفتارهای منحرف محسوب می‌شوند و هم ممکن است دیگران را قربانی کنند. اختلال هویت جنسی، احساس نارضایتی از هویت جنسی یعنی مرد یا زن بودن خود است. (ص ۱۸۱) این اختلال هم در DSM_4 انحراف محسوب می‌شد.

۵۶- گزینه ۲.

کاته کوتالامینها شامل نوراپی نفرین، اپی نفرین و دوپامین می‌شوند. ایندول آمینها سروتونین و آنتی هیستامین را شامل می‌شوند. فرضیه کوتالامین می‌گوید که زمانی که نوراپی نفرین کاهش می‌یابد ما افسرده می‌شویم. داروهای ضدافسردگی سه

حلقه‌ای و MAOها بر نورایی نفرین تاثیر می‌گذارند. فرضیه ایندول آمین می‌گوید که کمبود سروتونین موجب افسردگی می‌شود. ضدافسردگی‌های SSRI میزان سروتونین را افزایش می‌دهند. (همان، ص ۳۳-۳۷)

۵۷- گزینه ۴.

چون در سوال آمده است «یک یا چند دوره مانیک»، تشخیص ادواری خویی و دوقطبی ۲ صحیح نیست چرا که در این دو اختلال هیپومانیا وجود دارد و نه مانیا.

۵۸- گزینه ۲.

توهمات بیماران اسکیزوفرنی باثبات و منظم تر از توهمات بیماران دلیریوم است. بیماران دلیریوم در موقعیت سنجی و هوشیاری اختلال دارند درحالیکه بیماران اسکیزوفرنی اختلالی در موقعیت سنجی و هوشیاری ندارند. (کاپلان، ج ۲، ص ۴۰۵)

۵۹- گزینه ۴.

منظور از پایایی این است که روش سنجشی مود نظر تا چه اندازه می‌تواند نتایج یکسانی ارائه دهد. به عبارت دیگر پایایی به یکنواختی یا همسانی سنجش اشاره دارد. (گنجی، آسیب شناسی روانی براساس DMS-5، ۱۷۰) گزینه ۳ صحیح نیست چون اتخاذ رویکرد نظری به روایی مربوط است.

۶۰- گزینه ۳.

چون مشکل جدی در تفکر و گفتار غیرمنطقی وجود دارد. دامنه‌های ارزیابی در GAF عبارتند از: ۳۰-۲۱: رفتار به شکلی قابل‌ملاحظه تحت‌تأثیر هذیان‌ها و توهمات است یا اختلال جدی در ارتباط یا قضاوت یا ناتوانی برای عملکرد تقریباً در تمام زمینه‌ها.

۴۰-۳۱: تخریب نسبی در سنجش واقعیت و مکالمه (تکلم گهگاه غیرمنطقی، غیرعادی یا بی‌ربط است) یا احتمال عمده در چندین زمینه نظیر شغل یا مدرسه، روابط خانوادگی، قضاوت، تفکر یا خلق.

۵۰-۴۱: علایم جدی (مانند افکار خودکشی، آداب و سواستی شدید، دزدی مکرر از فروشگاه‌ها) یا هرگونه اشکال جدی در عملکرد اجتماعی، شغلی یا تحصیلی (مانند نداشتن دوست، ناتوانی حفظ شغل).

۶۰-۵۱: علایم متوسط (مانند عواطف سطحی، تکلم حاشیه‌پردازانه، حملات پانیک گاه به گاه) یا اشکال متوسط در عملکرد اجتماعی شغلی یا تحصیلی (مانند: دوستان معدود، تعارض با همکاران یا همسالان).

سؤال‌های دکترای روان‌شناسی

(عمومی، بالینی، سلامت) سال ۱۳۹۲

۱- فرض کنید: ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱، یافته‌های یک نمونه‌ی تصادفی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر باشد. برآورد θ به روش گشتاوری کدام است؟

$$f_{\theta}(x) = \frac{2\theta^2}{x^3}, \quad x \geq \theta; \quad \theta > 0$$

$$\frac{4}{3} \quad (2)$$

$$\frac{3}{4} \quad (1)$$

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

۲- فرض کنید: ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱، یافته‌های یک نمونه‌ی تصادفی از توزیعی با تابع چگالی احتمال زیر باشد. برآورد ماکزیمم درست‌نمایی (ML) برای θ کدام است؟

$$f_{\theta}(x) = 2\theta^2 x, \quad 0 < x < \frac{1}{\theta}$$

$$1 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

$$\frac{1}{5} \quad (4)$$

$$\frac{1}{3} \quad (3)$$

۳- در یک کارخانه، میانگین درآمد ماهانه مردان با ۵ تا ۱۰ سال سابقه کار ۲,۸۰۰,۰۰۰ تومان است. خلاصه اطلاعات درآمد (برحسب ۱۰۰,۰۰۰) ماهانه برای یک نمونه تصادفی ۱۶ تایی از زنان شاغل در همان کارخانه با ۵ تا ۱۰ سال سابقه عبارت است از: $s^2 = 36$, $\bar{x} = 26$. با فرض نرمال بودن داده‌ها، برای بررسی سطح معنی‌داری درآمد ماهانه‌ی مردان و زنان این کارخانه در سطح ۵ درصد، مقدار آماری آزمون کدام است؟

$$-2/131 \quad (2)$$

$$2/67 \quad (1)$$

$$2/131 \quad (4)$$

$$-2/67 \quad (3)$$

۴- در یک تحقیق از درآمد بازار تهران به صورت ماهانه، ادعا شده است که متوسط درآمد ماهانه در بازار تهران ۴۵ (برحسب صد هزار تومان) است. ولی مسئولین بازار مدعی هستند که درآمد ماهانه کمتر از رقم ادعایی است. برای بررسی موضوع در یک نمونه تصادفی انتخابی با اندازه‌ی $n = 100$ ، خلاصه نتایج ($s^2 = 256$, $\bar{x} = 43$) حاصل شده است. در این مسأله، چه آزمون فرضی را می‌خواهیم انجام دهیم؟

$$H_1: \mu \neq 45 \text{ در مقابل } H_0: \mu = 45 \quad (1)$$

$$H_1: \mu > 45 \text{ در مقابل } H_0: \mu = 45 \quad (2)$$

$$H_1: \mu < 45 \text{ در مقابل } H_0: \mu = 45 \quad (3)$$

$$H_1: \mu > 45 \text{ در مقابل } H_0: \mu \leq 45 \quad (4)$$

۵- در سؤال ۴، مقدار آماری آزمون و p -مقدار (p -value) کدام است؟

$$0/1056 \text{ و } -25/1 \quad (2)$$

$$0/0643 \text{ و } -1/52 \quad (1)$$

$$0/9357 \text{ و } 1/52 \quad (4)$$

$$0/8944 \text{ و } 25/1 \quad (3)$$

سوالات و پاسخ تشریحی سالی گذشته

۶- ماشین‌های لباسشویی نوع A و B در بازار بورس شهر T قرار دارند. علاقه‌مند به مقایسه نسبت درخواست سرویس این دو نوع لباسشویی پس از فروش در طول دوره‌ی گارانتی آن‌ها هستیم. در یک بررسی از ۲۰۰ ماشین نوع A، ۱۵ درخواست و از ۱۰۰ ماشین نوع B، ۶ درخواست برای سرویس در طول دوره‌ی گارانتی به عمل آمده است. برای آزمون $H_0: P_A = P_B$ در مقابل $H_1: P_A \neq P_B$ ، مقدار آماره‌ی آزمون کدام است؟

$$\begin{aligned} (1) & \quad 4\sqrt{\frac{2}{271}} \\ (2) & \quad 5\sqrt{\frac{2}{217}} \\ (3) & \quad 5\sqrt{\frac{2}{271}} \\ (4) & \quad 4\sqrt{\frac{2}{217}} \end{aligned}$$

۷- برای ارزیابی ۴ نوع طرح در بسته‌بندی یک محصول جدید، طرحی با انتخاب تصادفی ۱۰ فروشنده برای بررسی میزان فروش محصول اجرا می‌شود. خلاصه نتایج در جدول زیر آمده است. با فرض نرمال بودن واریانس‌ها مایل به مقایسه‌ی طرح‌های بسته‌بندی هستیم. مجموع مربعات خطا (SSE) کدام است؟

فروشگاه	۱	۲	۳	۴
میزان فروش	۱۸	۱۷	۲۰	۲۱

(۱) ۷۰

(۲) ۷۵

(۳) ۸۰

(۴) ۸۵

۸- در سؤال ۷، مجموع مربعات تیمارها (SS_T) کدام است؟

(۱) ۴/۰ (۲) ۳/۵ (۳) ۳ (۴) ۲/۵

۹- در سؤال ۷، مقدار آماره برای آزمون برابری میانگین‌ها کدام است؟

(۱) $\frac{1}{15}$ (۲) $\frac{1}{10}$ (۳) $\frac{7}{80}$ (۴) $\frac{1}{16}$

۱۰- براساس داده‌های زیر، بهترین معادله‌ی خطی برازش شده به داده‌ها کدام است؟

x	1	2	3	4
y	1	1	2	4

$$(1) \hat{y} = -\frac{1}{2}x - 1$$

$$(2) \hat{y} = -x + \frac{1}{2}$$

$$(3) \hat{y} = x - \frac{1}{2}$$

$$(4) \hat{y} = \frac{1}{2}x + 1$$

۱۱- در سؤال ۱۰، مجموع مربعات خطا (SSE) کدام است؟

(۱) $\frac{4}{19}$ (۲) ۱ (۳) $\frac{1}{5}$ (۴) $\frac{19}{4}$

۱۲- در یک مدل رگرسیون خطی ساده $y = \alpha + \beta x + \varepsilon$ ، براساس یک نمونه ۲۵ تایی خلاصه اطلاعات زیر حاصل شده است. مقدار $(\hat{\alpha}, \hat{\beta})$ کدام است؟

$$\sum x_i = 50, \sum y_i = 75, \sum x_i^2 = 1314, \sum y_i^2 = 3831, \sum x_i y_i = 1900$$

$$(1) \left(\frac{71}{32}, \frac{25}{64}\right) \quad (2) \left(\frac{81}{64}, \frac{15}{64}\right)$$

$$(3) \left(\frac{81}{64}, \frac{15}{32}\right) \quad (4) \left(\frac{71}{64}, \frac{25}{64}\right)$$

۱۳- در سؤال ۱۲، مقدار r (ضریب همبستگی نمونه) کدام است؟

$$(1) \frac{225}{512} \quad (2) \frac{25}{72} \quad (3) \frac{25}{64} \quad (4) \frac{252}{512}$$

۱۴- در سؤال ۷، اگر فرض نرمال بودن داده‌ها تحقق نیابد، مقدار آماره‌ی آزمون برای برابری میانگین‌ها کدام است؟

$$(1) \frac{7}{11} \quad (2) \frac{5}{11}$$

$$(3) \frac{3}{11} \quad (4) \frac{9}{11}$$

۱۵- یک گرم ماده شیمیایی A موقعی که در ده سانتی‌متر مکعب آب حل می‌شود x کالری گرما می‌دهد. در حالی که ماده شیمیایی B مقدار Y کالری گرما می‌دهد.

یافته‌های یک نمونه تصادفی از X عبارتست از: ۱۲/۴، ۱۱/۳، ۹/۸، ۱۰/۵

یافته‌های یک نمونه تصادفی از Y عبارتست از: ۹/۸، ۱۱/۸، ۹/۲، ۱۰/۶، ۱۲/۴

برای آزمون هم توزیعی X و Y، مقدار آماره‌ی آزمون کدام است؟

$$(1) 0/25 \quad (2) 0/15$$

$$(3) 0/20 \quad (4) 0/10$$

۱۶- نمونه‌گیری یک نمونه‌گیری است.

(۱) قضاوتی - احتمالی (۲) سیستماتیک - غیراحتمالی

(۳) سهمیه‌ای - احتمالی (۴) زنجیره‌ای - غیراحتمالی

۱۷- تحقیقات قوم‌نگاری در تعلیم و تربیت به دنبال کدام هدف است؟

(۱) آزمودن مدل خاصی از رابطه میان متغیرها در یک سیستم تربیتی

(۲) ارائه‌ی یک مدل معادلات ساختاری از ارتباط علی میان محیط آموزشی و افت یا پیشرفت تحصیلی

(۳) توصیف‌های علمی از سیستم‌های یاددهی - یادگیری، فرآیندها و پدیده‌های تربیتی در درون بافت‌های ویژه نظام‌های آموزشی

(۴) تعریف و توصیف دقیق و روشنی از تربیت اخلاقی و متمایز ساختن آن از تربیت قواعد اجتماعی و یا دانش شناختی

۱۸- کدام عبارت در مورد مقیاس های اندازه گیری نادرست است؟

- (۱) مقیاس فاصله ای دارای ارزش حقیقی صفر است.
 - (۲) مقیاس نسبتی دقیق ترین مقیاس اندازه گیری است.
 - (۳) هیچ رابطه ای ریاضی میان مقوله ها در مقیاس اسمی وجود ندارد.
 - (۴) در مقیاس رتبه ای، اعداد فقط اطلاعاتی درباره سلسله مراتب اشیاء یا افراد در طول مقیاس فراهم می سازند.
- ۱۹- مقیاس برای سنجش افراد کاربرد دارد و از ویژگی «تراکمی بودن» برخوردار است.

- (۱) ترستون - ذهنیت
- (۲) گاتمن - نگرش
- (۳) لیکرت - باور
- (۴) افتراق معنایی - گرایش

۲۰- اثر بازگشت آماری در کدام طرح جدی تر است؟

- (۱) دو گروهی
- (۲) تک گروهی
- (۳) چند گروهی با چند متغیر مستقل
- (۴) همبستگی که رابطه علت و معلولی را بررسی می کنند.

۲۱- کدام مورد از نمونه های تحقیق بدون واکنش نیست؟

- (۱) بررسی شعارها و نوشته های دیواری
- (۲) بررسی زباله های تلنبار شده در یک محله
- (۳) بررسی فرسودگی کتاب های کتابخانه
- (۴) بررسی مسایل کتابخانه های عمومی از نگاه کارشناسان کتابداری

۲۲- کدام یک از هدف های تحقیقات کاربردی نیست؟

- (۱) تعیین روابط تجربی در یک حوزه خاص
- (۲) آزمودن کارایی نظریه های علمی در یک قلمرو ویژه
- (۳) آزمون نظریه ها و کشف قوانین علمی
- (۴) تعیین روابط تحلیلی میان حوادث حال و گذشته در یک محدوده خاص

۲۳- منظور از متغیر طبقه بندی (Classification) چیست؟

- (۱) متغیر مستقل در طرح های آزمایشی
- (۲) مفاهیم حساسی است که از سوی پژوهشگران کیفی به کار می رود.
- (۳) زمانی که متغیرهای مزاحم هم تاسازی می شوند، این نوع متغیر بدست می آید.
- (۴) متغیر غیرقابل پیش بینی است که در جریان مشاهده، محیط مورد مشاهده را تغییر می دهد.

۲۴- اعتبار عبارت است از

- (۱) سازه - بررسی رابطه ای نمره های آزمونی که برخی ویژگی ها را می سنجد و آن چه ادعای پیش بینی آن را دارد.
- (۲) محتوا - اینکه ابزار اندازه گیری تا چه اندازه یک سازه یا خصیصه ای را که مبنای نظری دارد، می سنجد.
- (۳) عاملی - بررسی اجزای تشکیل دهنده به کار برده شده در یک ابزار اندازه گیری
- (۴) معیار - کارآمدی یک ابزار اندازه گیری در پیش بینی رفتار یک فرد در موقعیت های خاص.

۲۵- در صورتی که در تبیین فرآیندهای عالی ذهن نظریه‌های متعددی وجود داشته باشد، شما کدام نظریه را بر نظریه‌های دیگر ترجیح می‌دهید؟

- (۱) از همه جدیدتر باشد.
 - (۲) شرایط درستی و غلط بودن آن مشخص باشد.
 - (۳) موضوعات و مسائل متعددی را توضیح دهد.
 - (۴) در برابر شواهد متعارض مقاوم باشد و همگی را توجیه کند.
- ۲۶- در تحقیق‌های کیفی کدام مورد از اهمیت کمتری برخوردار است؟

- (۱) کمک به حل مسأله مورد نظر در فرد یا گروه مورد بررسی
 - (۲) کمک به فهم پدیده مورد نظر
 - (۳) پذیرش مسئولیت در قبال شرکت‌کنندگان در تحقیق
 - (۴) تعمیم نتایج به افراد و شرایطی که در مطالعه شرکت نداشته‌اند.
- ۲۷- در پژوهشی که داده‌های جمع‌آوری شده از نوع نسبی است، قصد داریم تفاوت مدت زمان صرف شده برای بازیابی اطلاعات توسط دانشجویان دو دانشکده‌ی A و B را مورد آزمون قرار دهیم. کدام آزمون روایی لازم را دارد؟

- (۱) وابسته t
 - (۲) مستقل t
 - (۳) مان-ویتنی
 - (۴) ضریب همبستگی پیرسون
- ۲۸- در مطالعه‌ای تأثیر روش‌های تن‌آرامی بر توجه انتخابی دو گروه را بررسی کردیم که مشخص شد واریانس درون گروه‌ها از واریانس بین گروه‌های مورد مطالعه بیشتر است. کدام نتیجه‌گیری منطقی‌تر است؟

- (۱) روش تن‌آرامی توجه انتخابی را تحت تأثیر قرار می‌دهد.
 - (۲) بین گروه‌های مورد بررسی تفاوتی وجود ندارد.
 - (۳) فرض‌های اولیه در مورد تأثیر تن‌آرامی بر توجه انتخابی عملی نبوده است.
 - (۴) این مسأله را بدون مراجعه به جداول معنی‌داری آماری نمی‌توان حل کرد.
- ۲۹- با یکسان در نظر گرفتن سایر شرایط چه رابطه‌ای میان مقدار α و توان آزمون وجود دارد؟

- (۱) معکوس
 - (۲) منحنی
 - (۳) مستقیم
 - (۴) بین این دو رابطه‌ای وجود ندارد
- ۳۰- کدام مورد روایی بیرونی یک تحقیق آزمایشی را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

- (۱) کیفیت شرایط و نحوه اجرای آزمایش
- (۲) تأثیر پیش آزمون بر عملکرد گروه‌های کنترل و آزمایش
- (۳) عدم استفاده از روش‌های آماری مناسب
- (۴) عدم آگاهی شرکت‌کنندگان از هدف تحقیق

۳۱- آغاز اضطراب جدایی در چه وهله‌ای از رشد دلبستگی اتفاق می‌افتد؟

- (۱) دلبستگی واضح
- (۲) دلبستگی در حال انجام
- (۳) تشکیل رابطه‌ی متقابل
- (۴) دلبستگی ایمن اجتماعی

۳۲- کدام ویژگی کساننده، تشکیل دهنده‌ی جنبه کیفی مؤلفه کساننده‌ای است که با اثر حس درونی تجربه‌ی کامیابی

مطابقت دارد؟

- (۱) عاطفه کساننده‌ای
 (۲) تجسم کساننده‌ای
 (۳) کنش‌وری کساننده‌ای
 (۴) حالت هیجانی و طنین عاطفی کساننده‌ای

۳۳- مکانیزم‌های دفاعی که آنافرود برای دوره‌ی بلوغ و نوجوانی مطرح می‌کند، کدامند؟

- (۱) فرافکنی - درون فکنی
 (۲) عقلی‌سازی - فرافکنی
 (۳) ریاضت‌طلبی - عقلی‌سازی
 (۴) ریاضت‌طلبی - والایی‌گرایی

۳۴- دیدگاه‌های متفاوت و مهم در رشد زبان کدامند؟

- (۱) رفتارگرا - فطری‌نگر - زیستی
 (۲) رفتارگرا - فطری‌نگر - تعامل‌گرا
 (۳) زیستی - فطری‌نگر - تعامل‌گرا
 (۴) تحولی - رفتارگرا - تعامل‌گرا

۳۵- کنترل کردن اعمالی که به کودک کمک می‌کند در محیط گردش کند، چه نام دارد؟

- (۱) رشد حرکتی ظریف
 (۲) رشد جابه‌جایی در فضا
 (۳) رشد حرکتی روانی
 (۴) رشد حرکتی درشت

۳۶- اختلال در سلول‌های قرمز خون که موجب محرومیت از اکسیژن، درد و آسیب بافتی می‌شود چه نام دارد؟

- (۱) فنیل کتونوری (PKU)
 (۲) فیبروز کیستی (Cystic Fibrosis)
 (۳) کم‌خونی کولی (Cooley's anemia)
 (۴) کم‌خونی سلول داسی (Sickle cell anemia)

۳۷- ارزش کردارشناسی به چه موضوعی مربوط می‌شود؟

- (۱) ارزش سرمشق‌پذیری از سرمشق و الگو
 (۲) ارزش توان تکاملی و تحولی موجود زنده
 (۳) ارزش سازش انسان با موقعیت جدید
 (۴) ارزش انطباقی با بقای رفتار و تاریخ تکاملی آن

۳۸- توانایی فرد برای سازماندهی اشیاء در طبقات و زیرطبقات، چه وهله‌ای از تحول را نشان می‌دهد؟

- (۱) عملیات منطقی عینی
 (۲) پیش‌عملیاتی
 (۳) شکل‌بندی‌های راکد ادراکی
 (۴) عمل ذهنی

۳۹- در نظر پیازه، کدام اخلاق با وهله دوم تحول (پیش‌عملیاتی - عملیات منطقی عینی) مطابقت دارد؟

- (۱) خود پیروی
 (۲) ناپیروی
 (۳) دیگر پیروی
 (۴) اجتماع پیروی

۴۰- ویژگی اصلی یک عملیات ذهنی (operation) چیست؟

- (۱) پایداری شیئ
 (۲) عمل ذهنی
 (۳) نگهداری ذهنی
 (۴) بازگشت‌پذیری

۴۱- کنش‌های روان بنه یا طرح‌واره (schema) کدامند و تعادل آنها چه حاصلی دارد؟

- (۱) تعادل و سازش - ساخت
 (۲) درون‌سازی و برون‌سازی - سازش
 (۳) تعادل و سازش - تعادل‌جویی
 (۴) درون‌سازی و برون‌سازی - سازمان‌دهی

۴۲- عاملی از عوامل تحول که نقش همگن کننده‌ی عوامل دیگر را دارد، کدام است و چه ماهیتی دارد؟

(۱) سازش- ذاتی (۲) تعادل جویی- ذاتی

(۳) رشد داخلی- ذاتی (۴) تعادل جویی- اکتسابی

۴۳- «در نظر یک روان‌شناس، نتیجه‌ی این فرآیند باز پدیدآوری استعدادها و کنش‌های انسانی به وسیله فرد است؛

کنش‌هایی که در جریان تحول تاریخی به وجود می‌آید.» این فرآیند چیست و توسط چه کسی بیان شده است؟

(۱) یادگیری- لئون تی‌یف (۲) انعکاس هشیارانه‌ی واقعیت- گزل

(۳) تصاحب کردن- لئون تی‌یف (۴) بازشناسی ذهنی- ویگوتسکی

۴۴- فرض کنید به کودک گفته می‌شود: تا وقتی «تکالیفش را انجام نداده است، نمی‌تواند بازی کند.» همین تذکر به

نتیجه منجر می‌شود. در این حالت، کودک دارای انگیزه برای انجام کار است. اما انگیزه‌ای که مؤثر واقع می‌شود؛

انگیزه بازی کردن است. به نظر لئون تی‌یف انگیزه برای انجام تکلیف چه نام دارد؟

(۱) فهمیده شده یا ادراک شده (۲) اولیه یا ابتدایی

(۳) ثانوی (۴) مؤثر

۴۵- دو مفهوم اساسی که بالبی به صورت خاصی در آثار خود مطرح می‌سازد، کدامند؟

(۱) تصاحب- دلبستگی (۲) رفتار غریزی- تصاحب

(۳) رفتار غریزی- دلبستگی (۴) مکانیزم دفاعی- دلبستگی

۴۶- هر اقدام در قلمرو آسیب‌شناسی روانی کودک بر اساس کدام ارزشیابی چهارگانه پی‌ریزی می‌شود؟

(۱) تحولی، فرهنگی، آماری، محیطی (۲) نشانه‌ای، ساختاری، تحولی، محیطی

(۳) تحولی، عملکردی، ساختاری، آماری (۴) نشانه‌ای، عملکردی، فرهنگی، آماری

۴۷- از دیدگاه فروید وجه افتراق انسان بهنجار و روان‌آزرده کدام است؟

(۱) تعارض ادیپی، مکانیزم‌های دفاعی و ساخت روانی

(۲) تعارض ادیپی، شدت کشاننده‌ها و خیالبافی‌ها

(۳) شدت کشاننده‌ها، تعارض‌ها و خیالبافی‌ها

(۴) شدت کشاننده‌ها، تعارض‌ها و مکانیزم‌های دفاعی

۴۸- بیماری را در نظر بگیرید که نشانه‌های مرضی مشاهده شده‌ی او با افسردگی اساسی مطابقت دارند. در سوابق

او چسبندگی به دیگران و سعی در جلب توجه آنان ملاحظه می‌شود و سطح کلی ارزیابی عملکرد او ۴۵ است. در

محور II (دوم) و محور IV (چهارم) با ضوابط تشخیصی DSMIV-TR به ترتیب چه مطالبی باید منعکس شود؟

(۱) اختلال شخصیت وابسته - وجود نشانه‌های متوسط

(۲) اختلال شخصیت وابسته - وجود نشانه‌های وخیم

(۳) اختلال شخصیت نمایشی - وجود نشانه‌های متوسط

(۴) اختلال شخصیت نمایشی - وجود نشانه‌های وخیم

۴۹- افراد مبتلا به هراس از کدام مکانیزم‌های دفاعی به صورت مفرط سود می‌جویند؟

(۱) درون‌فکنی و انکار (۲) انکار و جابه‌جایی

(۳) سرکوب‌گری و جابه‌جایی (۴) درون‌فکنی و سرکوب‌گری

۵۰- بر اساس رویکرد پدیدار شناختی، سبب شناسی اختلال های اضطرابی کدام است؟

- (۱) انکار و تغییر افکار، هیجان ها و رفتار خود
- (۲) باورهای نامناسب و رفتار خود
- (۳) تأثیر نخستین روابط کودک با اطرافیان
- (۴) شکست در سازش با محیط طبیعی

۵۱- اختلال اوتیستیک با کدام علائم مشخص می شود؟

- (۱) اختلال شدید در تعامل اجتماعی و پرورش فعالیت های کلیشه ای
- (۲) فقدان زبان و مهارت های حرکتی، عملکردهای انطباقی قبل از ده سالگی
- (۳) کندی روانی- حرکتی و اختلال شدید در زبان
- (۴) اختلال زیاد در توانایی برقراری ارتباط و ارتباط هیجانی فرد با دیگران

۵۲- ویژگی های اختلالات ارتباطی کدامند؟

- (۱) تأخیر یا نارسایی در مهارت تحصیلی
 - (۲) آشفتگی در بیان یا فهمیدن زبان
 - (۳) اختلال های محسوس در رشد هماهنگی حرکتی
 - (۴) اختلال شدید در چند زمینه ی رشد همراه با فعالیت های عجیب و غریب
- ۵۳- وجه اشتراک افرادی که به دو اختلال سلوک و بی اعتنائی مقابله ای مبتلا هستند، کدام است؟
- (۱) با مراجع قدرت، مخالفت و نافرمانی می کنند.
 - (۲) فقط در جنس مؤنث روی می دهند.
 - (۳) در منتظر ماندن برای نوبت مشکل دارند.
 - (۴) در حفظ توجه مشکل دارند.

۵۴- ویژگی اصلی بی اشتهایی عصبی کدام است؟

- (۱) اختلال در تصویر بدنی
- (۲) فقدان قاعدگی پس از نخستین قاعدگی
- (۳) ناتوانی در مقاومت در برابر میل به انجام رفتارهای نامعقول
- (۴) از دست دادن زبان و مهارت های حرکتی و عملکرد انطباقی

۵۵- پسرهای مبتلا به اختلال هویت جنسی در مقایسه با گروه گواه، دارای کدام ویژگی هستند؟

- (۱) به عاطفه والدین حساسیت ندارند.
- (۲) ترتیب تولد بعدی در خانواده هستند.
- (۳) فرزند اول خانواده اند
- (۴) بیشتر خواهر دارند تا برادر

۵۶- ناتوانی در تشخیص دادن اشیاء یا تجربیات آشنا، به رغم توانایی درک کردن عناصر اصلی آنها را چه می نامند؟

- (۱) نا جنبی
- (۲) کنش پریشی
- (۳) گُند جنبی
- (۴) ادراک پریشی

۵۷- اختلالاتی که به نوجوانی یا جوانی برمی گردد و متخصصان بالینی آنها را دشوارترین اختلال های روانی برای درمان

می دانند، کدامند؟

- (۱) خلقی
- (۲) اضطراب
- (۳) شخصیت
- (۴) شناختی

۵۸- آشفتگی شدید در توانایی ارتباط برقرار کردن با دیگران بیانگر کدام اختلال است؟

- (۱) حرکت کلیشه ای
- (۲) لالی گزینشی
- (۳) دلبستگی واکنشی
- (۴) اضطراب جدایی

۵۹- هدف اساسی فنون روان‌شناختی در درمان ADHD کدام است؟

- (۱) خسته کردن کودک
 (۲) برون‌ریزی رفتار کودک
 (۳) کنترل رفتار و توجه
 (۴) بازداري رفتار و توجه

۶۰- براساس DSM-IV-TR، سطح هوشبهر بين ۲۵-۲۰ تا ۴۰-۳۵ کدام نوع عقب‌ماندگی ذهنی محسوب می‌شود؟

- (۱) خفیف
 (۲) عمیق
 (۳) متوسط
 (۴) شدید

پاسخ تشریحی سؤالهای دکترای روانشناسی

(عمومی، بالینی، سلامت) سال ۱۳۹۲

۱- گزینه ۳.

روش گشتاوری روشی است برای تخمین مقادیر پارامترهای یک توزیع احتمال که نمونه‌هایی از آن مشاهده شده‌است. در این روش، گشتاورهای نمونه را با گشتاورهای جامعه برابر قرار می‌دهیم. در اینجا گشتاور اول یا همان میانگین جامعه و نمونه را

$$\mu_1 = \bar{x} \quad \text{برابر قرار می‌دهیم:}$$

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+4+5}{5} = 3 \quad \text{ابتدا میانگین نمونه را به دست می‌آوریم:}$$

$$\mu_1 = E(x) = \int x \cdot f(x) dx \quad \text{سپس میانگین جامعه را حساب می‌کنیم:}$$

با توجه به اینکه $f_\theta(x) = \frac{2\theta^2}{x^3}$ ، در فرمول جایگذاری می‌کنیم:

$$\mu_1 = E(x^2) = \int x \cdot f(x) dx = \int_\theta^\infty x \cdot \frac{2\theta^2}{x^3} dx = 2\theta^2 \int_\theta^\infty \frac{dx}{x^2} = 2\theta^2 \left(-\frac{1}{\infty} + \frac{1}{\theta} \right) = 2\theta$$

$$\mu_1 = \bar{x} \quad 2\theta = 3 \quad \theta = \frac{3}{2} \quad \text{اکنون دو میانگین جامعه و نمونه را برابر قرار می‌دهیم:}$$

۲- گزینه ۴.

برآورد ماکسیمم درست نمایی روشی برای تخمین پارامترهای جامعه است. در این روش مقادیری را به پارامترهای جامعه نسبت می‌دهیم که مقدار تابع را ماکسیمم کند. در اینجا بیشترین عدد نمونه ۵ است:

$$x < \frac{1}{\theta} \quad \text{و} \quad x = 5$$

$$x < \frac{1}{\theta} \rightarrow 5 < \frac{1}{\theta} \rightarrow \theta < \frac{1}{5} \quad \text{بنابراین } \theta \text{ می‌شود:}$$

وقتی θ کوچکتر از $\frac{1}{5}$ باشد یعنی بیشترین مقدار θ یا همان ماکسیمم درست نمایی θ برابر با $\frac{1}{5}$ است.

۳- هیچ کدام.

در اینجا می‌خواهیم بین دو میانگین دو نمونه مستقل، معناداری را آزمون کنیم. از آزمون t دو نمونه مستقل استفاده می‌کنیم: باید تفاضل دو میانگین را بر خطای استاندارد میانگین تقسیم کنیم.

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}} = \frac{28 - 26}{S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}}$$

مقدار $S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$ یا خطای استاندارد میانگین برابر است با تقسیم انحراف استاندارد بر جذر تعداد کل:

$$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2} = \frac{s}{\sqrt{n}} = \frac{\sqrt{36}}{\sqrt{16}} = 1.5$$

$$t = \frac{28-26}{1.5} = 1.333 \quad \text{بنابراین:} \quad \text{(احتمالات و آمار کاربردی، ۲۸۵)}$$

۴- گزینه ۳.

ادعا این است که «درآمد ماهانه کمتر از مقدار ادعایی (۴۵) است». بنابراین $H_1 < 45$ است. نقیض ادعا می‌شود $H_0 \geq 45$. اما چون در گزینه‌ها نداریم و در متن سوال هم در ابتدا گفته شده درآمد ماهانه مساوی ۴۵ است، بنابراین $H_0 = 45$.

۵- گزینه ۲.

در اینجا می‌خواهیم فرضیه درباره میانگین جامعه را آزمون کنیم. از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده می‌کنیم. باید تفاضل میانگین نمونه از میانگین ادعایی به دست آورده و بر خطای استاندارد میانگین تقسیم کنیم:

$$t = \frac{\bar{x} - \mu}{S_{\bar{x}}} = \frac{43 - 45}{S_{\bar{x}}}$$

$$S_{\bar{x}} = \frac{s}{\sqrt{n}} = \frac{\sqrt{256}}{\sqrt{100}} = 1.6 \quad \text{مقدار } S_{\bar{x}} \text{ یا خطای استاندارد میانگین برابر است با:}$$

$$t = \frac{43-45}{1.6} = -1.25$$

بنابراین:

احتمالات و آمار کاربردی، (۲۸۱-۲۸۲)

ارزش p را از طریق جدول انتهایی دفترچه پیدا می‌کنیم. چون در جدول توزیع t درجه آزادی ۹۹ ($n-1$) نداریم و چون در تعداد بالا مقادیر t به Z نزدیک می‌شود بنابراین برای یافتن مقدار بحرانی از جدول توزیع نرمال استفاده می‌کنیم. در جدول توزیع نرمال، عدد ۱,۲۵ را پیدا می‌کنیم و میزان سطح زیر منحنی را با احتمال ۰,۰۵ خطا پیدا می‌کنیم: ۰,۸۹۴۴. چون مقدار t منفی است باید سطح کوچکتر را به دست آوریم. بنابراین: $1 - 0.8944 = 0.1056$

۶- گزینه ۲.

در اینجا باید معناداری تفاوت بین دو نسبت مستقل را آزمون کنیم. (احتمالات و آمار، ص ۳۰۳)

$$Z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{Pq(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}} \quad \text{که فرمول آن این است:}$$

$$P_1 = \frac{f_1}{n_1} = \frac{15}{200} \quad P_2 = \frac{f_2}{n_2} = \frac{6}{100} \quad P = \frac{f_1 + f_2}{n_1 + n_2} = \frac{15+6}{200+100} = \frac{21}{300} \quad q = 1 - P = \frac{279}{300}$$

$$z = \frac{P_1 - P_2}{\sqrt{Pq(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2})}} = \frac{\frac{15}{200} - \frac{6}{100}}{\sqrt{\frac{21}{300} \times \frac{279}{300} \times \frac{2+1}{200}}} = \frac{\frac{3}{200}}{\sqrt{\frac{3^4 \times 7 \times 31}{3^2 \times 2 \times 10^6}}} = \frac{3}{200} \times \frac{1000}{3} \sqrt{\frac{2}{217}} = 5 \sqrt{\frac{2}{217}}$$

۷- گزینه ۳.

در اینجا باید از تحلیل واریانس یک راهه استفاده کنیم. (ص ۳۱۹-۳۲۲)

(محاسبات در برگه انجام شده است.)

۸- گزینه ۴.

منظور از مجموع مربعات تیمارها همان مجموع مجذورات بین گروهی یا SS_B است. (محاسبات در برگه انجام شده است.)

۹- گزینه ۴.

(محاسبات در برگه انجام شده است.)

۱۰- گزینه ۳.

(محاسبات در برگه انجام شده است.)

۱۱- گزینه ۲.

(محاسبات در برگه انجام شده است.)

۱۲- هیچ کدام.

(محاسبات در برگه انجام شده است.)

۱۳- هیچ کدام.